

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10

1216 København K

udlaf@jm.dk + mkm@jm.dk

KRONPRINSESSEGADE 2
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 20. september 2013
SAGSNR.: 2013 - 2586
ID NR.: 254095

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven og kildeskatteloven (Udvidet adgang til registersamkøring mv.)

Ved e-mail af 23-08-2013 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

1. Generelt

Lovforslaget indeholder en række ændringer af udlændingeloven og kildeskatteloven som Advokatrådet ikke har bemærkninger til.

Advokatrådet har bemærkninger til de følgende to punkter, som giver anledning til væsentlige retssikkerhedsmæssige betænkeligheder.

2. Krav om anvendelse af papirbaserede ansøgningskemaer eller digitale løsninger

Advokatrådet kan tilslutte sig en øget brug af standardskemaer og digitalisering som led i en effektivisering.

Advokatrådet er imidlertid skeptisk over for bestemmelsen i § 9g, stk. 3, hvoraf fremgår, at ansøgninger, som ikke er indgivet i henhold til standardskema eller digital ansøgningsløsning (som er anvist af Udlændingestyrelsen), kan afvises.

Det skyldes, at en afvisning vil kunne have alvorlige konsekvenser for en række ansøgere. Som et eksempel kan nævnes en ansøgning om ægtefællefamiliesammenføring, som indgives under et lovligt visumophold, og derfor giver ansøger ret til at opholde sig i Danmark under sagens behandling i Udlændingestyrelsen. Hvis en sådan ansøgning afvises efter udlændingelovens § 9g, stk. 3, vil det typisk være sådan, at visumperioden er udløbet. Ansøger vil derfor

skulle udrejse straks. Hvis ansøger ikke har mulighed for at udrejse straks, risikerer ansøger at blive mødt med en udvisning og et indrejseforbud.

Advokatrådet er opmærksom på bestemmelsen i § 9g, stk. 4, jf. side 16 i bemærkningerne til lovforslaget. Bestemmelsen er imidlertid uklar og unødvendig omstændelig.

Det er i øvrigt Advokatrådets opfattelse, at Udlændingestyrelsens fortsatte promovning af standardskemaer og digitale løsninger bør foregå ved oplysning og vejledning (præcis som det sker nu på www.nyidanmark.dk) og ikke ved hjælp af obligatoriske skemaer.

3. Humanitær opholdstilladelse, lovforslagets pkt. 7

Det foreslås, at ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9b (humanitære grunde) ikke har opsættende virkning, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Begrundelsen for forslaget angives at være det store antal asylansøgere fra Serbien, som indgav grundløse ansøgninger om humanitær opholdstilladelse og på den måde opnåede en forlængelse af deres processuelle ophold i Danmark.

Hertil skal Advokatrådet indledningsvis bemærke, at det ikke forekommer hensigtsmæssigt, at foretage en lovændring, baseret på en enkelt gruppes misbrug.

Det fremgår, at ønsket om lovændringen reelt skyldes, at Justitsministeriets sagsbehandlingstid i disse sager er for lang. Justitsministeriet anfører i lovforslaget (side 25-26) at sagerne om asylansøgerne fra Serbien var grundløse, idet "ansøgerne for eksempel oplyste, at de var sunde og raske". Sådanne grundløse sager bør kunne behandles af Justitsministeriet inden for meget kort tid, det vil sige inden for dage.

Justitsministeriets argumentation er i øvrigt i modstrid med den argumentation, der fremgår af udkast til forslag til lov om ændring af udlændingeloven (gennemførelse af Dublin III-forordningen), hvor man på side 23 (4. og 5. afsnit), skriver følgende:

"Det er Justitsministeriets vurdering, at en ordning, hvor påklage automatisk har opsættende virkning, er mest hensigtsmæssigt både ud fra ressourcemæssige og retssikkerhedsmæssige betragtninger. Dette skal ses i lyset af, at Flygtningenævnet i almindelighed forudsættes at træffe afgørelse i klagesager inden for kort tid, jf. nærmere herom afsnit 2.4.3.1. En sådan kort sagsbehandlingstid vil ikke være mulig, hvis Flygtningenævnet, forinden afgørelsen af selve klagesagen, vil skulle træffe selvstændig afgørelse vedrørende spørgsmålet om opsættende virkning.

Hertil kommer, at afslag på opsættende virkning i et sådan tilfælde sjældent vil få betydning for længden af udlændingens ophold i Danmark, idet forberedelsen af udrejsen, som påbegyndes af Rigspolitiet umiddelbart efter, at den anmodede medlemsstat har accepteret overførslen, så vidt muligt gennemføres inden 10 dage.”

Væsentligst er imidlertid, at lovforslaget indebærer en væsentlig svækkelse af retssikkerheden for de berørte ansøgere.

Det fremgår af lovforslaget (side 26), at opsættende virkning (ganske særlige grunde) kan opnås, hvis det må antages at betingelsen for opholdstilladelse er opfyldt. Der foreligger herefter to muligheder:

1. Justitsministeriet foretager en tilbundsgående behandling af sagen med henblik på at vurdere, om der skal tillægges opsættende virkning. En sådan tilbundsgående vurdering vil reelt medføre, at sagen er færdigbehandlet.
2. Justitsministeriet foretager en mere overfladisk vurdering af, om betingelserne for opholdstilladelse er opfyldt.

Situation 1 vil som sagt indebære at Justitsministeriet reelt færdigbehandler sagen. Sagen kommer herefter til at blive behandlet to gange, idet sagen så igen skal behandles på et senere tidspunkt, når afgørelsen skal træffes.

Situation 2 indebærer en risiko for at en ansøger, som senere viser sig at opfylde betingelserne for humanitær opholdstilladelse, ikke meddeles opsættende virkning, og udsendes af Danmark.

Med venlig hilsen

Lars Økjær Jørgensen